

HLAVNÝ BANSKÝ ÚRAD
Kammerhofská 25, 969 50 Banská Štiavnica

SPRÁVA

za rok 2018

**o stave bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
vývoji pracovnej úrazovosti, chorôb z povolania
a iných poškodení zdravia z práce**

z oblasti dozoru

**Hlavného banského úradu
a
obvodných banských úradov Slovenskej republiky**

---

1. Úvod

V súlade s úlohou podľa bodu B.3 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 475 z 11. júna 2003 a v termíne podľa bodu B.1 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 624 z 9. septembra 2009 predkladá minister práce, sociálnych vecí a rodiny každoročne do 30. júna na rokovanie vlády „Správu o stave ochrany práce a o činnosti orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce“ za predchádzajúci rok.

V súvislosti s vyššie uvedeným, Hlavný banký úrad na základe požiadavky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 7402/2019-M_OOP 1800/2019 zo 07. 02. 2019 vypracoval túto informáciu o stave bezpečnosti, ochrany zdravia pri práci a pracovnej úrazovosti za rok 2018.

2. Orgány dozoru štátnej banskej správy

Podľa § 38 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 51/1988 Zb.“), orgánmi štátnej banskej správy sú:

- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej banskej správy,
- Hlavný banký úrad s postavením národného orgánu štátnej banskej správy Slovenskej republiky,
- obvodné banké úrady a to:
  - o Obvodný banký úrad v Bratislave,
  - o Obvodný banký úrad v Banskej Bystrici,
  - o Obvodný banký úrad v Košiciach,
  - o Obvodný banký úrad v Prievidzi,
  - o Obvodný banký úrad v Spišskej Novej Vsi.

Obvody pôsobnosti obvodných bankých úradov sú ustanovené vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR č. 333/1996 Z.z., ktorou sa ustanovujú obvody pôsobnosti jednotlivých obvodných bankých úradov.

Hlavný banký úrad a obvodné banké úrady vykonávajú okrem hlavného dozoru podľa zákona č. 51/1988 Zb. aj štátnu správu na úseku výbušnín, výbušných predmetov a munície podľa § 67 zákona č. 58/2014 Z.z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 58/2014 Z.z.“), spolu s ministerstvom vnútra a ministerstvom obrany.

Hlavný banký úrad je podľa § 2 ods. 6 NV SR č. 298/2012 Z.z. o systéme identifikácie a sledovateľnosti výbušnín na civilné použitie kompetentný na pridelenie trojmiestneho číselného kódu pre každé miesto výroby výbušnín v Slovenskej republike. Hlavný banký úrad a obvodné banké úrady sú orgánmi dohľadu nad trhom podľa NV č. 70/2015 Z. z. o sprístupňovaní pyrotechnických výrobkov na trhu a podľa NV č. 131/2016 Z. z. o sprístupňovaní výbušnín na civilné použitie na trhu.

Hlavný banký úrad a obvodné banké úrady sú podľa § 47b ods. 2 zákona č. 51/1988 Zb. a podľa § 26 písm. f) zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody

---

výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov tiež orgánmi dohľadu nad určeným výrobkom podľa osobitných predpisov, v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom. Tiež sú aj orgánmi, ktoré v súčinnosti s Inšpekciou životného prostredia Slovenskej republiky vykonávajú štátnu správu na úseku prevencie závažných priemyselných havárií podľa zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ďalej sú kontrolnými orgánmi podľa § 23 písm. e) zákona č. 67/2010 Z.z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon). Sú tiež orgánmi štátnej správy na úseku nakladania s ťažobným odpadom podľa § 17 písm. f) zákona č. 514/2008 Z.z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Sú aj kontrolnými orgánmi podľa zákona č. 258/2011 Z.z. o trvalom ukladaní oxidu uhličitého do geologického prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

3. Ciele a priority dozorných orgánov v roku 2018

Hlavnou úlohou Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov ako výkonných orgánov hlavného dozoru, je presadzovanie základných princípov a úloh na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ďalej len „BOZP“), bezpečnosti prevádzky (ďalej len „BP“) a pracovných podmienok v organizáciách, ktoré vykonávajú činnosť upravenú zákonom č. 51/1988 Zb.

Hlavným cieľom pôsobenia orgánov hlavného dozoru je vyžadovať dodržiavanie platných právnych predpisov zamestnancami a zamestnávateľmi a presadzovať udržiavanie zákonných podmienok na vykonávanie práce, ktoré by mali zaistiť požadovanú úroveň BOZP a BP.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady si každoročne, okrem plnenia štandardných úloh, vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov a noriem platných v oblasti štátnej banskej správy, stanovujú aj mimoriadne úlohy (tzv. „Plán hlavných úloh.“), zamerané najmä na BOZP a BP. Tieto úlohy každoročne schvaľuje Hlavný banský úrad na základe návrhov jednotlivých obvodných banských úradov podľa aktuálnych poznatkov z výkonu hlavného dozoru. Ich plneniu je s ohľadom na ich aktuálnosť venovaná osobitná pozornosť. Zámerom pri ich vykonávaní je dosiahnutie takého stavu v sledovaných subjektoch, kedy sa úrazovosť bude čo najviac blížiť k nulovej hodnote.

4. Prehľad dozorovaných subjektov

Pri výkone hlavného dozoru Hlavným banským úradom a obvodnými banskými úradmi bolo v hodnotenom období skontrolovaných spolu 350 subjektov (organizácií). Najviac kontrolovaných subjektov (organizácií) bolo možno zaradiť do kategórie malých zamestnávateľov, t.j. do 9 zamestnancov. Týchto bolo kontrolovaných spolu 170. Spravidla išlo o lomové prevádzky.

Počty kontrolovaných subjektov v členení podľa právnej formy spoločnosti a počtu zamestnancov sú uvedené v **Tabuľke č. 1** v prílohe tejto správy. Prevládajú spoločnosti s právnu formou s ručením obmedzeným (174 subjektov) a následne akciové spoločnosti (81 subjektov).

---

5. Zistenia dozorného orgánu v kontrolovaných subjektoch

V roku 2018 bolo v skontrolovaných subjektoch vykonaných celkom 865 inšpekčných výkonov zameraných na BOZP a BP, vrátane 27 následných kontrol zameraných na kontrolu opatrení na zlepšenie stavu BOZP uložených na základe výsledku im predchádzajúcich kontrol (inšpekcií) a 30 mimoriadnych previerok. Tiež do tohto počtu inšpekčných výkonov možno zahrnúť aj 12 vykonaných účastí na kolaudačnom konaní a 66 vybavovaní podnetov, z ktorých niektoré nesúviseli priamo s BOZP, resp. BP.

V sledovanom období bolo zistených celkom 299 porušení predpisov (nedostatkov). Medzi najčastejšie porušenia patrili nedostatky v oblasti riadenia BOZP (108 nedostatkov), potom organizácie práce (49 nedostatkov) a nedostatky na vyhradených technických zariadeniach (66 nedostatkov).

Prehľad inšpekčných výkonov, porušení predpisov podľa objektov a podľa kódov štatistickej klasifikácie je uvedený v **tabuľkách č. 2, 3 a 4** v prílohe tejto správy.

Na základe výsledkov vykonaných inšpekčných výkonov možno povedať, že väčšina zistených nedostatkov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky vyplýva z nedostatočnej praxe a tiež aj z nedostatočných odborných a osobnostných predpokladov zamestnancov, ktorí určené činnosti vykonávajú.

Potvrďuje to aj *rozbor príčin registrovaných pracovných úrazov (tabuľka č. 12)*, ktorých bolo zaznamenaných spolu 241, pri ktorých jednoznačne prevažuje skupina 12. „*Nedostatok osobných predpokladov na riadny pracovný výkon*“ (spolu 136 registrovaných pracovných úrazov), potom skupina 8. „*Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia*.“ (spolu 69 registrovaných pracovných úrazov) a ďalšia najčastejšia príčina úrazov, skupina 1. „*Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu*“ (spolu 31 registrovaných pracovných úrazov) a podobne aj *rozbor zdrojov registrovaných pracovných úrazov (tabuľka č. 11)*, z ktorého vyplýva, že výrazne prevláda skupina V. „*Materiál, bremená, predmety*“ (108 registrovaných pracovných úrazov) a skupina IV. „*Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory, ako zdroje pádu osôb*“ (71 registrovaných pracovných úrazov).

Prehľad pracovnej úrazovosti je uvedený v **tabuľkách č. 7 až 12** v prílohe tejto správy.

6. Nápravné a sankčné opatrenia dozorných orgánov

Na odstránenie zistených nedostatkov vykonávajú a aplikujú banskí inšpektori v súlade so zákonnými kompetenciami už počas inšpekčných prehliadok, prípadne počas vyšetrovania mimoriadnych udalostí, resp. počas vyšetrovania pracovných úrazov, príslušné zákonné opatrenia zamerané na nápravu zisteného závažného stavu, prevažne priamo na mieste v kontrolovaných subjektoch tak, že podľa § 42 ods. 2 písm. b) zákona č. 51/1988 Zb., resp. podľa § 71 ods. 2 písm. b) zákona č. 58/2014 Z. z. vydajú záväzný príkaz na odstránenie zistených nedostatkov.

O výsledku inšpekčnej prehliadky vyhotovuje banský inšpektor zápisnicu, ktorú

---

prerokuje so štatutárnym orgánom alebo so zodpovedným vedúcim zamestnancom kontrolovaného subjektu (organizácie). Pokiaľ inšpektor vydá záväzný príkaz na odstránenie zistených nedostatkov, tento sa stáva súčasťou zápisnice. O výsledku kontroly (prehliadky) je informovaný príslušný odborový orgán a príslušný zástupca zamestnancov pre bezpečnosť a zdravie pri práci, ktorí sú v organizácii zriadení.

V prípadoch, pri ktorých došlo k zrejmemu a bezprostrednému ohrozeniu verejného záujmu v oblasti BOZP a BP či technických zariadení, v prípadoch, pri ktorých boli zistené také nedostatky, ktoré nebolo možné ihneď na mieste odstrániť, bolo bankskými inšpektormi priamo na mieste nariadené zastavenie prevádzky, alebo jej časti, prípadne konkrétnych technických zariadení, a to v nevyhnutnom rozsahu až do odstránenia zistených nedostatkov.

V niektorých prípadoch boli na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky, resp. so zámerom predísť opakovanému vzniku skutočností, vedúcich k ohrozeniu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky, nariadené bankskými úradmi nevyhnutné technologické a bezpečnostné opatrenia a to vydaním rozhodnutia príslušným úradom. Následne, vo väčšine prípadov boli vykonané aj následné kontroly plnenia nariadených opatrení.

Prehľad rozhodnutí vydaných Hlavným bankským úradom a obvodnými bankskými úradmi, ktoré obmedzujú výkon činnosti subjektu (organizácie) je podľa druhu obmedzenia, resp. zákazu uvedený v **Tabuľke č. 6** v prílohe tejto správy.

Súčasťou niektorých opatrení smerujúcich k predchádzaniu opakovania sa vzniku okolností, vedúcich k ohrozeniu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky boli aj sankčné opatrenia, aplikované orgánmi hlavného dozoru. Tieto sankčné opatrenia boli aplikované v správnych konaniach (rozhodnutím) vedených voči organizáciám, ale aj jednotlivcom. V prípade jednotlivcov bola väčšina sankčných opatrení aplikované formou blokoveho konania (blokovoú pokutoú) a dohovorom, spojeným aj s poskytnutím poradenstva k veci.

Organizáciám bolo v roku 2018, v správnom konaní (rozhodnutím), uložených za porušenie predpisov na úseku BOZP a BP celkom 9 pokút v sume 18 400,- €.

Jednotlivcom boli za porušenie predpisov na úseku BOZP a BP uložené v správnom konaní spolu 2 pokuty v celkovej sume 600,- €. V blokovoú konaní bolo jednotlivcom uložených spolu 43 blokovoú pokút v celkovej sume 1213,- €.

Prehľad o uložených pokutách je uvedený v **Tabuľke č. 5** v prílohe tejto správy.

7. Stav a vývoj pracovných úrazov a chorôb z povolania

Vývoj pracovnej úrazovosti, ako aj závažnosti ich následkov v roku 2018 možno v porovnaní s predchádzajúcim obdobím považovať za pomerne priaznivý. Úrazovosť pomaly klesá aj keď za posledných päť rokov počet registrovaných pracovných úrazov stúpol a dosiahol maximum (241 registrovaných úrazov). V roku 2018 však bol zaznamenaný len 1 smrteľný pracovný úraz a 1 ťažký pracovný úraz (s ťažkou ujmovou na zdraví).

Napriek tomu, že vývoj pracovnej úrazovosti je prakticky pomerne ustálený, netreba poľavovať v snahe zlepšovať stav na úseku BOZP a BP, a to najmä v oblasti zlepšovania pracovných podmienok, resp. v snahe zvyšovať úroveň odborností

---

zamestnancov. Práve pracovné podmienky a kvalita pracovného prostredia ako takého, spolu so „správnym podvedomím“ o hroziacich rizikách majú preukázateľne priaznivý vplyv aj na vývoj pracovnej úrazovosti a tiež aj chorôb z povolania.

V roku 2018 bolo zaznamenaných 32 chorôb z povolania, ktoré boli zaznamenané takto:

- v obvode pôsobnosti OBÚ – BA: 1 choroba
- v obvode pôsobnosti OBÚ – BB: 6 chorôb
- v obvode pôsobnosti OBÚ – KE: 0 chorôb
- v obvode pôsobnosti OBÚ – PD: 13 chorôb
- v obvode pôsobnosti OBÚ – SNV: 12 chorôb.

Z tohto počtu zaznamenaných chorôb z povolania bolo najviac chorôb z jednostranného zaťaženia = 19, z vibrácií, vazoneuróza = 5, zo zaprášenia pľúc = 4, z hluku = 2 a z dôvodov označených ako „iné“ = 2 choroby. ako vidieť, jednoznačne najviac chorôb z povolania je stále spôsobovaných jednostranným zaťažením a potom vibráciami.

Zo štruktúry a počtov chorôb z povolania vyplýva, že hlavnou príčinou vzniku chorôb z povolania sú strojné zariadenia, ich konštrukcia, spôsob činnosti stroja resp. spôsob jeho použitia, ergonómia a hmotnosť stroja. Z toho jednoznačne vyplýva, že v prípadoch používania strojov a zariadení, ktoré sú príčinou vzniku konkrétnych chorôb z povolania, bude potrebné zo strany organizácií, ktoré strojné zariadenia prevádzkujú, prehodnotiť riziká a nebezpečenstvá a prijať zodpovedajúce opatrenia na zníženie vplyvu pracovného prostredia a pracovných prostriedkov na zdravie zamestnancov.

8. Spolupráca dozorného orgánu

Spolupráca v oblasti BOZP bola realizovaná s Odborovým zväzom pracovníkov baní, geológie a naftového priemyslu SR, Slovenskou banskou komorou, Slovenským združením výrobcov kameniva (SZVK), Slovenskou baníckou spoločnosťou, Slovenskou spoločnosťou pre vŕtacie a trhacie práce, Fakultou baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií Technickej univerzity v Košiciach a Slovenským ústavom technickej normalizácie a tiež aj s niektorými SKTC.

Hlavný banký úrad v spolupráci so SZVK usporiadal 12. 04. 2018, IX. Odborný seminár SZVK vo Zvolene so zameraním na uplatňovanie bankých bezpečnostných predpisov na zaistenie BOZP a BP a aktuálnych ďalších predpisov súvisiacich s BČ a ČVBS v nadväznosti na praktické skúsenosti z týchto činností, ktorý sa konal pod záštitou predsedu Hlavného bankého úradu v Hotelí Tenis vo Zvolene. Na tomto seminári predseda Hlavného bankého úradu a niektorí bankí inšpektori odprednášali niekoľko prednášok s problematikou z oblasti BOZP, BP a špeciálnej legislatívy (bankých predpisov).

Hlavný banký úrad a obvodné banké úrady SR sa zúčastnili medzinárodnej konferencie „Súčasnosť a budúcnosť baníctva a geológie“, ktorá sa uskutočnila 04. 05. 2018 v Jasnej a medzinárodnej konferencie „Trhacia technika 2018“, ktorá sa uskutočnila 23. – 25. 05. 2018 v Starej Lesnej, na ktorých predseda HBÚ a niektorí bankí inšpektori odprednášali niekoľko prednášok s problematikou z oblasti BOZP, BP a s problematikou súvisiacou s predmetom konferencie.

Predseda Hlavného banského úradu a predseda Obvodného banského úradu v Košiciach odprednášali osobitne zamerané prednášky na XX. Odbornom seminári SZVK, ktorý sa konal pod záštitou MH SR, 08. – 09. 11. 2018 v Novom Smokovci.

V rámci konzultácií a prípravy vysokoškolsky vzdelaných odborníkov v oblasti baníctva, ale aj v oblasti vykonávania skúšok a vydávania odborných posudkov pre rozhodovaciu činnosť Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov SR pokračovala aj spolupráca s Fakultou baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií Technickej univerzity v Košiciach, a tiež aj so Strojníckou fakultou Technickej univerzity v Košiciach.

Dobrá spolupráca existuje aj medzi Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky v rôznych oblastiach, najmä však v legislatívnej oblasti súvisiacej s výkonom hlavného dozoru, resp. s oblasťou pôsobnosti štátnej banskej správy.

Banské úrady spolupracujú aj s Národným inšpektorátom práce, ako aj jednotlivými krajskými inšpektorátmi práce (napr. pri určovaní hranice dozoru nad BOZP a BP). Hlavný banský úrad a Národný inšpektorát práce majú podpísanú vzájomnú Dohodu o spolupráci od roku 2013.

V súlade so zákonom č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov orgány dozoru vykonávali koordinované kontroly na úseku prevencie závažných priemyselných havárií v podnikoch, na ktoré sa vzťahuje tento zákon v súčinnosti so Slovenskou inšpekciou životného prostredia Slovenskej republiky.

V oblasti výbušnín a vyšetrovania závažných pracovných úrazov banské úrady spolupracujú s krajskými a okresnými riaditeľstvami Policajného zboru SR a s Kriminalistickým a expertíznym ústavom. V oblasti predaja pyrotechnických výrobkov spolupracujú aj so Slovenskou obchodnou inšpekciou, s ktorou spolupracuje Hlavný banský úrad aj na úseku chemických látok. Zástupca Hlavného banského úradu je členom poradnej komisie vo vzťahu k uplatňovaniu nariadenia REACH na Slovensku.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady SR prostredníctvom svojich inšpektorov spolupracujú aj so Slovenskou spoločnosťou pre trhacie a vŕtacie práce v Banskej Bystrici - najmä pri výučbe v strelmajstrovských kurzoch (lektorská činnosť) a tiež s viacerými organizáciami pri vykonávaní lektorskej a prednáškovej činnosti zameranej na odbornú prípravu odborne spôsobilých zamestnancov organizácií.

V súvislosti so zákonom č. 136/2010 Z. z. o službách na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov je nadviazaná aj spolupráca s Národnou agentúrou pre sieťové a elektronické služby v oblasti zabezpečovania funkčnosti tzv. jednotných kontaktných miest, ktoré boli alokované na okresných úradoch všeobecnej štátnej správy.

Zástupca Hlavného banského úradu je členom Komisie pre prevenciu závažných priemyselných havárií, ktorú vymenoval minister životného prostredia. So Slovenskou inšpekciou životného prostredia SR a s Inšpektorátmi životného prostredia spolupracujú obvodné banské úrady SR najmä pri vykonávaní inšpekcií podľa zákona č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon), ale aj v rámci svojej pôsobnosti podľa príslušného obvodného banského úradu aj pri povoľovaniach banskej činnosti, resp. činnosti vykonávanej banským spôsobom v príslušných okresoch, resp. krajoch, alebo pri riešení problémov súvisiacich s ochranou prírody a krajiny pri vykonávaní banskej činnosti

---

alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom.

9. Hodnotenie stavu ochrany práce v roku 2018 v SR a opatrenia dozorného orgánu na zlepšenie stavu

Poznatky z dozornej činnosti poukazujú na skutočnosti, ktoré sa v hodnoteniach stavu BOZP a BP objavujú už niekoľko rokov dozadu, t.j., že starostlivosť o BOZP a BP ešte stále nie je v popredí záujmu niektorých, možno až väčšiny kontrolovaných subjektov, aj keď je už možné pozorovať zlepšujúcu sa situáciu v tejto oblasti. Aby stav zlepšovania úrovne stavu BOZP a BP pokračoval, je potrebné systematicky a cieľavedome výchovne, ale aj kontrolne pôsobiť.

Nepriaznivým aspektom v tomto smere je skutočnosť, že úroveň pracovných podmienok a starostlivosť o BOZP a BP je ešte stále odrazom ekonomických možností zamestnávateľov, ktorí vo väčšine prípadov sú síce schopní odstraňovať nedostatky zistené orgánmi hlavného dozoru, ale ďalší rozvoj úrovne BOZP a BP, ako aj vlastnú prevenciu v tejto oblasti stavajú na okraj svojho záujmu. Výsledkom takého prístupu je chýbajúci systémový prístup k problematike BOZP a BP.

Posudzovaniu rizík je z pohľadu organizácií venovaná stále pomerne malá pozornosť, spolupráca vedúcich zamestnancov a zamestnancov z pohľadu BOZP a BP je často neuspokojivá, resp. formálna, kvalita detailnejšieho a presnejšieho oboznamovania zamestnancov s problematikou BOZP a BP je neuspokojivá, čím zbytočne zaťažuje nielen zamestnávateľov, ale aj zamestnancov, jej účinok je diskutabilný, až slabý.

Čo sa týka ekonomických aspektov organizácií je možné pozorovať, že niektoré organizácie vykonávajúce banskú činnosť (ďalej len „BČ“) alebo činnosť vykonávanú banským spôsobom (ďalej len „ČVBS“) nemajú prognózy na zabezpečenie dostatočného odbytu svojej produkcie. Z tohto dôvodu znižujú ťažbu, zároveň aj tvorbu zisku a časť prostriedkov, ktoré by mohli určiť na BOZP a BP obmedzujú.

Vážnym problémom je aj prehlbujúci sa deficit kvalifikovaných zamestnancov. Dnes sú bežné situácie, že kvalitní, skúsení a už zapracovaní zamestnanci migrujú za lepšie platenými príležitosťami. Na pracovné pozície, na ktorých sa vykonáva činnosť v bezprostrednom styku s horninovým masívom či už podzemí, ale aj na povrchu, ktoré sú spojené s neodstrániteľným rizikom ohrozenia a poškodenia zdravia sú prijímaní zamestnanci s nepreskúmanými odbornými znalosťami a čo je horšie, bez dostatočnej praxe a skúseností v náročnom banskom prostredí.

V poslednom období je pozorovateľné, že už aj tak pomerne riziková práca sa stáva rizikovejšou aj z dôvodu pôsobenia rôznych nepriamych vonkajších vplyvov, napríklad tlaku na dodržiavanie termínov výstavby (razenie a výstavba tunelov) alebo náhle požiadavky na zvýšenie odbytu napr. pri ťažbe v povrchových lomoch (dodávky suroviny pre výstavbu diaľnic a pod.).

Riadna a precízna kontrola a zabezpečenie pracoviska pred začatím prác, najmä po odstrele, vrátane jeho riadneho odvetrania je zvlášť v podzemí a najmä pri razení v zložitých geologických podmienkach náročné, niekedy aj zdĺhavé. Týka sa to však aj lomových prevádzok na povrchu, najmä po výdatnej prehánkovej činnosti (dlhotrvajúce dažde a pod.). Preto vo väčšine prevádzok, kde je vykonávaná banská činnosť, resp. činnosť vykonávaná banským spôsobom nie je z hľadiska BOZP a BP vhodné (z hľadiska bezpečnosti nie je ani možné!) prácu úkolovať! Skúsenosti z minulosti, ale aj tie najnovšie,

---

jasne potvrdzujú, že pri aplikovaní zámerov „tlačiť na zvyšovanie výkonov“ pri razení, resp. dobývaní, dochádza k určitej miere bagatelizácie hroziaceho nebezpečenstva, resp. jeho nepostrehnutiu, či už priamo na pracovisku alebo v jeho okolí a tiež k nedôslednému posúdeniu stavu bezpečnosti, resp. k podceneniu rizika vyplývajúceho z danej činnosti a tým k zvýšeniu pravdepodobnosti vzniku nešťastia.

Pre zlepšenie stavu v oblasti BOZP a BP je potrebné zo strany Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov systematicky a dôsledne vplývať na dôsledné dodržiavanie platných právnych predpisov zamestnancami a zamestnávateľmi a presadzovať vytváranie a udržiavanie zákonných a takých podmienok na vykonávanie práce, ktoré jednoznačne zaistia požadovanú úroveň BOZP a BP bez ohľadu na ekonomické ukazovatele činnosti subjektu.

Žiaľ, ani takáto snaha Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov pri výkone hlavného dozoru nedokáže zlepšiť ekonomickú situáciu zamestnávateľov, ktorej úroveň má priamy vplyv na úroveň zabezpečenia BOZP a BP u jednotlivých zamestnávateľov. Tiež nedokáže zmeniť vplyvy, ktorými pôsobí na banské prevádzky tlak záujmov spoločnosti.

V Banskej Štiavnici: 27. 03. 2019

JUDr. Ing. Peter Kúkelčík

predseda úradu

Prílohy:

Textová príloha

Tabuľková príloha - Tabuľky č. 1 - 12

TEXTOVÁ PRÍLOHA

10. Činnosť dozorného orgánu

10.1 Personálne údaje

Hlavný dozor v roku 2018 vykonávali Hlavný bankový úrad a obvodné bankové úrady v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP) a bezpečnosti prevádzky (BP) prostredníctvom bankových inšpektorov funkčne zaradených najmä na oddeleniach banskej bezpečnosti. Celkový počet inšpektorov Hlavného bankového úradu a obvodných bankových úradov SR bol 47 inšpektorov, z ktorých 6 inšpektori sú predsedovia Hlavného bankového úradu a obvodných bankových úradov.

Na oddeleniach banskej bezpečnosti bolo zaradených v roku 2018 spolu 17 inšpektorov, vrátane vedúcich oddelení banskej bezpečnosti. Ich rozdelenie je nasledovné: HBÚ – Banská Štiavnica = 1 inšpektor, od 01. 09. 2018 = 2 inšpektori, OBÚ – Bratislava = 4 inšpektori, OBÚ – Banská Bystrica = 2 inšpektori, OBÚ – Košice = 3 inšpektori, OBÚ – Prievidza = 4 inšpektori, OBÚ – Spišská Nová Ves = 2 inšpektori.

Ako už bolo uvedené vyššie, v bode 5., v roku 2018 bolo v kontrolovaných subjektoch vykonaných celkom 865 inšpekčných výkonov zameraných na BOZP a BP. Z nich bolo 175 úkonov zameraných na vykonanie poradenskej činnosti v oblasti BOZP a BP, 66 úkonov bolo zameraných na vybavovanie podnetov a 27 úkonov bolo vykonaných ako následných inšpekcií, zameraných na kontrolu opatrení na zlepšenie stavu BOZP, uložených na základe výsledku im predchádzajúcich kontrol (inšpekcií).

Okrem sledovaných inšpekčných výkonov uvedených v **Tabuľke č. 2** však inšpektori oddelenia banskej bezpečnosti bankových úradov vykonávajú mnoho ďalších správnych úkonov, ktoré nie sú v podkladových tabuľkách vyhodnotené. Ide najmä o overovanie odbornej spôsobilosti osôb, vydávanie im príslušných dokladov, vyšetrovanie havárií a závažných pracovných úrazov, povoľovanie výnimiek z bankových predpisov, dávanie rôznych vyjadrení, resp. povolení k použitiu zariadení (najmä v podzemí), ukládajú sankcie rozhodnutím, alebo konajú voči iným subjektom (školenia, lektorská činnosť a pod.) a spracovávajú pomerne rozsiahlu spisovú agendu súvisiacu nielen s problematikou BOZP a BP. O týchto činnostiach je podaná krátka informácia v kapitole 10.8.

10.2 Poradenská činnosť

V rámci bezplatnej poradenskej činnosti v roku 2018 poskytli Hlavný bankový úrad a obvodné bankové úrady SR celkom 175 poradenstiev zameraných na BOZP a BP. Poradenstvo bolo najčastejšie poskytované v oblasti praktickej aplikácie banko – bezpečnostných predpisov, vyhradených technických zariadení, vybraných bankových zariadení, vybraných zariadení ako aj v oblasti projektovej prípravy objektov, zariadení a prác súvisiacich s bankovou činnosťou alebo činnosťou vykonávanou bankovým spôsobom, prípadne inou činnosťou upravenou zákonom č. 51/1988 Zb., resp. zákonom č. 58/2014 Z. z.

Údaje o poskytnutej poradenskej činnosti ako sú uvedené v **Tabuľke č. 2** predstavujú riadne zaevidovanú poradenskú činnosť, poskytnutú bankými úradmi priamo, ako samostatný úkon.

Poradenská činnosť je však Hlavným bankým úradom a obvodnými bankými úradmi poskytovaná prakticky aj pri každej, resp. po každej vykonanej inšpekčnej prehliadke. Táto sa však osobitne neeviduje, resp. nevyhodnocuje (prakticky sa ani nedá evidovať, alebo registrovať). Vzniká totiž pri prerokovávaní výsledku inšpekčnej prehliadky, o vykonaní ktorej vyhotovuje banký inšpektor zápisnicu, ktorú prerokováva so štatutárnym orgánom alebo so zodpovedným vedúcim zamestnancom kontrolovaného subjektu. Takto poskytnutá poradenská činnosť je niekedy pomerne obsiahla, osobitne sa však nevyhodnocuje.

10.3 Poskytovanie informácií

V roku 2018 bolo Hlavným bankým úradom a obvodnými bankými úradmi poskytnuté 175 informácií podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o slobode informácií). Niektoré z poskytnutých informácií mali čiastočne charakter odborného poradenstva na úseku BOZP a BP.

10.4 Sťažnosti a podnety

Na Hlavnom bankom úrade a obvodných bankých úradoch nebola v roku 2018 podaná žiadna sťažnosť. Bolo však zaregistrovaných 24 podnetov na porušovanie predpisov.

10.5 Príprava predpisov a technická normalizácia

Hlavný banký úrad v roku 2018 vypracoval súbor legislatívnych návrhov na novely vybraných predpisov, zmenu ktorých si vyžiadala aplikačná prax najmä po novele zákona č. 51/1988 Zb. zákonom č. 58/2014 Z.z.

V oblasti technickej normalizácie Hlavný banký úrad spolupracuje so Slovenským ústavom technickej normalizácie najmä pri preberaní technických noriem Európskej únie do sústavy Slovenských technických noriem.

V súvislosti s prijatím zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý o. i. zrušil zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Hlavný banký úrad zaktualizoval niektoré svoje interné predpisy, resp. usmernenia zamerané na riešenie problematiky BOZP, resp. BP. Tiež sa zapojil do spolupráce pri zisťovaní nebezpečných výrobkov – RAPEX.

10.6 Zahraničná spolupráca

Čo sa týka spolupráce Hlavného bankého úradu a obvodných bankých úradov na medzinárodnej úrovni, je potrebné spomenúť, že v roku 2018 sa Hlavný banký úrad a obvodné banké úrady zúčastnili medzinárodnej konferencie „Súčasná a budúca budúcnosť baníctva a geológie“, ktorá sa uskutočnila 04. 05. 2018 v Jasnej a medzinárodnej

---

konferencie „Trhacia technika 2018“, ktorá sa uskutočnila 23. – 25. 05. 2018 v Starej Lesnej, na ktorých banskí inšpektori odprednášali niekoľko prednášok s problematikou z oblasti BOZP, BP a s problematikou súvisiacou s predmetom konferencie.

Prioritne najvýznamnejšie je rozvíjaná spolupráca s Českým bankovým úradom. V dňoch 29. - 30. 08. 2018 boli predseda Hlavného bankového úradu a vedúci kancelárie predsedu Hlavného bankového úradu pozvaní predsedom Českého bankového úradu na pracovno – spoločenské stretnutie v Luhačoviciach. Zo Slovenskej republiky bol na stretnutie pozvaný tiež aj predseda OZ PBGN Jozef Škrobák. Predmetom stretnutia bola bilancia existencie štátnych bankových správ Českej republiky a Slovenskej republiky pri príležitosti 100. výročia vzniku Československa. Na tomto stretnutí boli predsedom Českého bankového úradu a zástupcami českých odborových zväzov slávnostne odovzdané ocenenia za bezpečný podnik a pracovisko.

V dňoch 02. - 04. 12. 2018 na pozvanie predsedu Českého bankového úradu sa predseda HBÚ a vedúci kancelárie predsedu zúčastnili stretnutia na Českom bankom úrade v Prahe. Témou pracovnej časti stretnutia boli rokovania ohľadom legislatívnych zmien pre oblasť dobývania nerastných surovín ale i povoľovania a využívania výbušnín, výbušných predmetov a munície. V rámci spoločenskej časti sa zástupcovia HBÚ zúčastnili i baníckych osláv dňa Svätej Barbory.

V dňoch 23. - 25. 09. 2018 sa predseda Hlavného bankového úradu a vedúci kancelárie predsedu zúčastnili na XXIV. stretnutí predstavitel'ov štátnych bankových správ EÚ, ktoré sa konalo v Salzburgu, v Rakúsku. Ústrednou témou rokovania bolo havarijné plánovanie a reakcia na krízy pri banskej činnosti na povrchu a v podzemí. V posledný deň stretnutia účastníci navštívili i podzemnú expozíciu soľnej bane v mestečku Hallstatt. Po ukončení stretnutia jeho účastníci schválili záverečné memorandum, ktoré je dostupné na internetovej stránke www.hbu.sk.

10.7 Vydávanie oprávnení, osvedčení a preukazov

Obvodné banké úrady v roku 2018 overili odbornú spôsobilosť a na základe úspešne vykonanej skúšky vydali spolu 55 osvedčení o odbornej spôsobilosti podľa vyhlášky MH SR č. 208/1993 Z.z. o požiadavkách na kvalifikáciu a o overovaní odbornej spôsobilosti pracovníkov pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankovým spôsobom (t.j. vedúci bane, vedúci lomu, vedúci pracovník, projektant, bezpečnostný technik a vedúci likvidácie havárie). Ďalej obvodné banké úrady SR v roku 2018 vydali v oblasti BOZP a BP 5 rozhodnutí o povolení výnimky z bankových predpisov a vydali 24 rozhodnutí o nariadení bezpečnostných opatrení.

Hlavný banký úrad v roku 2018 vydal 10 rozhodnutí o uznaní dokladov o odbornej kvalifikácii a 1 rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o uznanie dokladu o odbornej kvalifikácii podľa zákona č. 422/2015 Z.z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vydal tiež 3 osvedčenia o odbornej spôsobilosti hlavného bankého merača.

Ďalej Hlavný banký úrad v roku 2018 vydal podľa § 5 ods. 6 zákona č. 51/1988 Zb. a zároveň podľa § 27 ods. 3 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov 18 subjektom oprávnenie na výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce a ďalej povolil 14 výnimiek z bankových predpisov upravujúcich BOZP a BP a vydal 9 rozhodnutí o povolení vybraného bankého zariadenia na používanie v podzemí a 3 rozhodnutia o schválení plastickej hmoty na použitie v podzemí.

Činnosť dozorného orgánu v oblasti výbušnín, výbušných predmetov a munície.

Práva a povinnosti osôb v oblasti výbušnín, výbušných predmetov a munície a pôsobnosť orgánov štátnej správy na úseku výbušnín, výbušných predmetov a munície upravuje zákon č. 58/2014 Z. z.

Hlavný banský úrad podľa článku III. bod B uznesenia Bezpečnostnej rady Slovenskej republiky č. 238 z 26. novembra 2008 a metodiky na vypracúvanie správy o bezpečnosti Slovenskej republiky vypracoval Hlavný banský úrad o situácii na úseku výbušnín a pyrotechnických výrobkoch osobitnú „Správu o bezpečnosti Slovenskej republiky“, z ktorej vyplýva, že Orgány hlavného dozoru vykonali v roku 2018 v oblasti výbušnín, výbušných predmetov a munície spolu 131 inšpekcií. Tieto inšpekcie sú z hľadiska svojho zamerania a tiež rozsahu, v akom sa vykonávajú, vlastne inšpekciami v oblasti BOZP a BP.

Z uvedeného počtu inšpekcií vykonal Obvodný banský úrad v Bratislave 34 inšpekcií, Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici 7 inšpekcií, Obvodný banský úrad v Košiciach 23 inšpekcií, Obvodný banský úrad v Prievidzi 32 inšpekcií a Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi 35 inšpekcií.

Pri výrobe a skladovaní munície v organizáciách nepodliehajúcich dozoru Ministerstva obrany SR alebo Ministerstva vnútra SR bolo v roku 2018 vykonaných spolu 15 inšpekcií.

Zistené nedostatky, prijaté opatrenia.

V obvode pôsobnosti Obvodného bankého úradu v Bratislave boli vykonané kontroly v organizácii Istrochem Explosives a.s., Bratislava, s dôrazom na splnenie uložených nevyhnutných opatrení po trvalom ukončení výroby výbušnín. Kontrolou bolo zistené, že v zostávajúcej časti zariadení a budov (cca 20 % po demontáži časti zariadení), organizácia nezabezpečila vykonanie ich odborného posúdenia z hľadiska existencie zvyškov výbušnín a komponentov na ich výrobu, a ich náležité vyčistenie.

V organizácii Duslo a.s., Šaľa boli nariadené nevyhnutné opatrenia spojené so sanáciou územia, kde sa vyrábali výbušniny.

Pri iných kontrolách neboli zistené nedostatky.

V obvode pôsobnosti Obvodného bankého úradu v Banskej Bystrici boli inšpekcie zamerané na výkon trhacích prác pri banskej činnosti, činnosti vykonávanej bankým spôsobom resp. pri ostatnej činnosti (deštrukcii). Kontroly boli vykonané v 5 organizáciách a to: VEL-VEX, s.r.o., Prievidza, SSE Slovakia s.r.o., Humenné, MITAL, s.r.o., organizačná zložka, Kabe s.r.o., Banská Bystrica, NOVEL spol. s r. o., Košice.

Bola vykonaná kontrola zameraná na uskladňovanie výbušnín v sklade výbušnín Sklené u výrobcu výbušnín - spoločnosti EXPLOZIA SK, s.r.o.

Bola vykonaná kontrola so zameraním na plnenie povinností organizácie pri vykonávaní ohňostrojných prác v organizácii PYRA, s.r.o., Bratislava pri výkone ohňostrojných prác v areáli bývalého závodu Slovenka pri príležitosti 20. výročia založenia spoločnosti M - MARKET a.s., Lučenec. Nedostatky počas týchto kontrol neboli zistené.

V obvode pôsobnosti Obvodného bankého úradu v Košiciach pri kontrolách skladovania pyrotechnických výrobkov neboli zistené nedostatky.

Pri kontrolách zameraných na kontrolu výroby, používania a uskladňovania výbušnín taktiež neboli zistené nedostatky.

Pri kontrole predaja pyrotechnických výrobkov tiež neboli zistené nedostatky.

V obvode pôsobnosti Obvodného banského úradu v Prievidzi, počas kontrolnej činnosti pri výrobe, spracúvaní, vykonávaní výskumu vývoja alebo pokusnej výrobe výbušnín, uvádzaní výbušnín na trh, pri nadobúdaní a odbere výbušnín, preprave a prenášaní výbušnín, uskladňovaní, evidencii, ako aj pri použití výbušnín, výbušných predmetov a munície, neboli zistené nedostatky

V obvode pôsobnosti Obvodného banského úradu OBÚ v Spišskej Novej Vsi pri kontrolách predaja pyrotechnických výrobkov neboli zistené nedostatky.

Podnety:

V sledovanom období boli zaregistrované opakované podnety jednej fyzickej osoby na výkon trhacích prác malého rozsahu pri banskej činnosti v dobývacom priestore Dolný Lopašov a v dobývacom priestore Lančár, pri dobývaní stavebného kameňa. Po prešetrení podnetov a súvisiacej dokumentácie v oboch dobývacích priestoroch nebolo zistené porušenie platných právnych predpisov o výbušninách. Na zistenie presného stavu vecí požiadal orgán dozoru fyzickú osobu o súčinnosť. Táto fyzická osoba v sledovanom období úradu žiadanú súčinnosť neposkytla a preto bude potrebné predmetné podnety riešiť aj v nasledujúcom roku.

Bol zaregistrovaný jeden podnet týkajúci sa neoprávneného predaja pyrotechnických výrobkov na mestskej tržnici v Zlatých Moravciach, pričom tento bol bezodkladne postúpený na riešenie Mestu Zlaté Moravce.

Bolo zaregistrované ohlásenie pokusu o neoprávnené vniknutie do skladu výbušnín v kameňolome, neznámou osobou. Vedúci kameňolomu predmetnú udalosť ohlásil OO PZ v Partizánskom, ktorí vykonal ohliadku a zaistil stopy. K odcudzeniu výbušnín a výbušných predmetov nedošlo. Výbušniny a výbušné predmety z tohto skladu boli následne prevezené do skladu výbušnín v kameňolome Pohranice.

V Banskej Štiavnici: 27. 03. 2019

JUDr. Ing. Peter Kúkelčík

predseda úradu

TABULKOVÁ PRÍLOHA

